

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXI. Quæ seminaverit homo, hæc & metet, quoniam qui seminat in carne suâ, de carne & metet corruptionem, qui autem seminat in Spiritu, de Spiritu & metet in vitam æternam. Gal. 6. v. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

terax usque ad summum apicem firmamenti? Ajunt isti, decem millia millionum, millionum, millionum, millionum, millionum granorum, quae cum minuta, quam tenuissima pauperum semina, spatium istud implent. Sed quid haec omnia essent respectu aeternitatis? si in ejus vastissimo ambitu omnes istos acervaveris milliones paulo ante recensitos, non decem minorum, sed etiam seculorum, nihil plane feceris, & si totidem alios, nihil, & si totidem alios aliosque, minus nihilo. tantum restabit semper vacuum implendum, quantum primo fuit. omnia absorbet. o vota-

ginem immensam! quid igitur de te fiet, si in illam incidas abyssum, ubi aliud non est nisi locus poenarum. quantum potes, in altum assurge: alia actus erit tecum. *perditus in eternum eris, ait Dominus.* Jer. 51. v. 26. quia rota aeternitatis seu bonae seu malae non moveret, uti stulti quidam dicunt de rota fortunae, stat semper firma: qui in ea semel eminet, semper eminebit, qui deprimitur, semper deprimitur. Volvetur tempus, sed non volvetur fors & conditio hominis, qui non amplius habet tempus operandi bene.

Nunc ergo, dum tempus est, operare.

* * *

XXI.

Quae seminaverit homo, haec & metes, quoniam qui seminat in carne sua, de carne & metes corruptionem, qui autem seminat in Spiritu, de Spiritu & metes in vitam aeternam. Gal. 6. v. 8.

Considera, quomodo nobis vita praesens sit tempus seminandi, & futura metendi. Id ergo cum proportionem merendum erit in futura vita, quod nunc fuerit seminatum in praesenti. *Quae seminaverit homo, haec & metes.* Semen sunt opera, metes, ut omnes sciunt, merces operibus respondens sive praemij sive poenae. Qui seminaverit triticum, triticum colliget, & qui seminaverit lolium, colliget lolium: hoc est, qui bonum fecerit, habebit bene, male vero, qui fecerit malum. *Filius hominis venturus est in*

gloria Patris sui, cum Angelis suis, & tunc reddet unicuique secundum opera ejus. Matt. 17. v. 27. Ista lex est, meo judicio, maxime tremenda, quae inveniri possit, quia nullam exceptionem admittit, ad omnes spectat, omnes obligat, omnes ferit. & ideo eam Apostolus promulgat formulam, qualis haec est, ad eam universali. *Quae seminaverit homo, haec & metes.* Quicumque sit sive Princeps sive plebeius, non respicietur facies cujusquam. uti homo est, ita subditus est legi, & ita subditus, ut aeternum sperare dispensationem non possit.

Ecc e 3 Quid

Quid agis igitur, quod tam parum attendas aliquando operibus, quæ facis? bene adverte omnia hæc opera esse semen, quod sine fructu esse non possit: & ideo cave, ne temere manibus excidant. Attende imprimis instar seminantis, sintne bona, an mala. si bona, sparge strenuè, quia bene habebis. *Dicitur Iusto, quoniam bene: quoniam fructum adinventionum suarum comedit.* Il. 3. v. 10. Si verò mala, miserum te, time, & contremisce, ò quantum tibi imminet mali! *Va impio in malum; Retributio enim manuum ejus fiet ei.* Il. 3. v. 11.

2. Considera, quomodo providus agricola, ut bonam messem colligat, non solum satagat spargere bonum semen, sed etiam in solo bono; aliàs perinde erit, ac si seminasset malum semen: *Qua seminaverit, hæc & metet.* Verum namque est, quod solum bonum malum semen reddere non possit bonum, ac è contrario solum malum reddit malum etiam bonum semen illud depravando. & sic facit denique messem quoque esse malam. *Seminaverunt triticum, & spinas messuerunt.* Jer. 12. v. 13. Porro hæc cautela agendum tibi quoque esse persuadeas. habes in te ipso duplex quasi solum sed diversissimum, Carnem & Spiritum. Spiritus est solum purum, pingue, fecundum: Caro verò est solum adeò putridum & malignum, ut corrumpat etiam bonum semen, quod recipit, faciatque malum, hoc est, dignum poenâ, quod præmio dignum erat. & ideo hîc dicit Apostolus: *Qui seminat*

in carne sua, de carne & metet corruptionem: qui autem seminavit de Spiritu & metet vitam æternam. le dicitur seminare in carne, qui ratur in commodum ipsius carnis, ille in Spiritu, qui operatur in vitam Spiritus. Attende igitur, non sufficit opera tua aliàs esse bona, insuper seminanda sunt in Spiritu est, dirigenda in commodum Spiritus, quamprimum dirigit in utilitatem, ecce jam in carne feminas de tecum agitur: non potes immo corruptionem. *Qui seminat in sua, de carne & metet corruptionem.* Explico, si in largiendo sic habet feminas bonum semen, ac si in glariis pro genio tuo, expendat crapulas, luxum, lascivias, concupiscentias, et in carne feminas pro sensualitate ipsius expendat, si prædices, feminas bonum semen si hoc facias ad questum, feminas in carne, quia prædicas pro gloria ipsius. Si patiaris, feminas bonum semen, ac si patiaris, ut glariarum quæris humanam, feminas in carne quia pro ejus Ambitione patiaris, autem posito non potes expectare messem peritilem, quale solum, in quo feminas; quia caro corruptum etiam corrumpit, quæ est causa, cur dicat Apostolus *Metet corruptionem*, quia caro corruptibile in fine deficit. Eccl. 7. v. 20. Si colligere velis messem bonam, non solum semina bonum semen, sed id semina in Spiritu, hoc est, sic age, ut satisfacias ulli ex cupiditate

cibus inordinatis, quæ in carne tuâ
 dominantur, age, quod agis, propter
 vitam æternam, & tunc non solum cor-
 ruptionem non metes, sed metes vi-
 tam, & vitam metes æternam. *Qui
 vivit in Spiritu, de Spiritu & metet vi-
 tam æternam.* Spiritus dat vitam :
Spiritus est, qui vivificat. & sic Spiri-
 tus dat germina vitæ. Spiritus est æ-
 ternus, quia nunquam moritur, & sic
 Spiritus dat germina vitæ æternæ. In
 quo igitur solo merito spargendū pū-
 tum semen tuum? carnis, an Spiritus?
 certum est nunquam fore, ut in ali-
 quo tuo prædio illud eligas, quod adeo
 ministrat labores tuos, & tu eliges in
 personam tuam? Nota ergo, Apostolum,
 cum de homine loquitur, qui statuit
 labores suos impendere in utilitatem
 carnis, dicere *in carne suâ* : at cum
 de eo loquitur, qui statuit im-
 pendere pro utilitate Spiritus, non di-
 cere : *in Spiritu suo*, sed *in Spiritu*;
 quia caro nobis venit quodammodo à
 nobis; & ideo merito nobis adscri-
 bitur. Spiritus autem totus est à
 DEO. hæc verò ratione quid mirum
 tantam quoque & Spiritum produ-
 cere germina tam diversa? A nobis,
 uti scimus, non possumus polliceri no-
 bis nisi pessima. *Fili non semines ma-
 la in Sulcis iniustitia,* quales sunt illi
 Carnis, & non metes ea in septuplum.
 Eccl. 7. v. 3.
 Considera, si, quamprimum ho-
 mo bene agit in hoc mundo, etiam
 haberet bene, & quamprimum malè
 agit, etiam haberet malè, utique cau-
 sus processurum in quovis opere suo.

sed hoc parum te moveat. nam ob
 hanc ipsam causam operatio hominis
 semini comparatur, quia non statim
 respondet præmiū vel pœna, sed
 tempus requiritur. *Qua seminaverit
 homo, hæc & metet.* non ait, *Meret*,
 sed *metet*. Ita est, constringit aliquan-
 do iustissimo DEI iudicio subitò ali-
 cui præmiū decerni vel pœnam. sed
 hic est casus à communi lege exorbi-
 tans, qualis fortè fuit Isaac, qui dicitur
 eodè anno, quo seminavit in agris
 Gerari, messivisse, & messivisse centuplū,
 quia DEUS modo speciali benedixit.
*Sevit autem Isaac in terrâ illâ, & invenit
 in ipso anno centuplum : benedixit quo-
 ei Dominus.* Gen. 26. v. 12. Ordina-
 riè contingit expectari tempus à DEO
 messi præfixum, *tempus retributio-
 nis.* Eccl. 18. v. 24. quod non est vita
 præsens, quâ seminamus, sed futura.
 Itaque si fecisti malum, ne dicas, hoc
 feci, nec idcirco recepi malum : Ne
 dixeris : *Peccavi, & quid mihi accidit
 triste?* Eccl. 5. v. 4. quia, si peccasti,
 seminasti, satis esto : metes, ne dubi-
 ta, suo tempore malum illud, quod
 fecisti. *Qui seminat iniquitatem, me-
 tet mala.* Prov. 22. v. 8. & si fecisti
 bonum, ne dicas, tam diu jam pergo
 operari bene, & tamen nullus adhuc
 apparet fructus operis : *Quare jeju-
 navimus, & non asperxisti : humiliavi-
 mus animas nostras, & nescisti.* Il. 58.
 v. 3. Patientiam habe, fructum col-
 liges opinione tuâ majorem. *Semi-
 nanti iustitiam merces fidelis.* Prov. 11.
 v. 18. non *subita*, sed *fidelis*, fidelis
 propter certitudinem, fidelis propter
 abun-

abundantiam, fidelis propter stabilitatem. non vides, quantâ patientiâ agricola expectet messem suam, quamvis sentiat se propè enecari fame. *Ecce Agricola expectat pretiosum fructum terræ, patienter ferens, donec accipiat temporarium, qui sunt primi fructus, & serotinum, qui sunt postremi.* Jacob. 5. v. 7. noli ergo anhelare ad mes-

sem præmaturè in herba compressa desiderans, ut te DEUS retineat in hac vita: id enim si faceret, non prodesset. Expecta tantis que ad alteram, que desinat cunctabitur venire. *Paratum estote & vos, & confirmate corda vestra, quoniam adventus Domini appropinquavit.* Jac. 5. v. 8.

XXII.

Bonum autem facientes non deficiamus: tempore enim suo metum non deficientes. Gal. 6. v. 9.

Considera, quomodo consequenter ad id, quod speciatim sub finem præcedentis meditationis expendimus, cum dixisset Apostolus: *Qui autem seminat in Spiritu, de Spiritu & metet, vitam æternam*, mox subiunxit verba ista, argumentum præsentis: *Bonum autem facientes non deficiamus &c.* quippe cum tantus sit provenus seminantis in Spiritu, æquum omnino est, nisi sensu caret, ut tempus non perdat. *Mane semina semen tuum, incipiens à puero bene agere, & Vespere ne cesset manus tua*, id etiam prosequens in senectute: *quia nescis, quid magis oriatur, hoc aut illud: quia sciri non potest, quodnam è seminibus futurum sit magis quaestuosum, id, quod manè, an quod vespere seminatum est: & si utrumque simul, melius erit.* Si ambo tantundem fructus gignant, tantò erit melius. Eccl. 11. v. 6. Tres igitur sunt causæ, quæ facere

possunt, ut is, qui seminat, non abrumpat laborem, qualis hinc est parùm molestum. Tardum est tristitia. & ista facere possumus, ut cesses operari bene, ut bene. Prima est tardium, quia seminator, lapsu temporis creat fastidium cum huic operi nihil misceretur præter: unde facile contingit, ut optime procedit, ex pigritia detinetur. Idem accidit in operando bene, si non subeunte nauicâ. Itaque si tu excute tardium tam malè operando tibi, quod, qui parum parcat & metet. 1. Cor. 9. v. 10. multum metas, necesse est, ut non semines, & ut multum seminat, dicitur est opus. Altera causa est timor, quia, qui seminat, expeditur injurijs cæli; & ideo sæpe aliam tu domum se recipit, cum tibi mittit aliquando: cur? ob vici-